

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Socialnämnden

Datum:
2021-10-08

Diarienummer:
SCN-2021-00511

Handläggare:
Caroline Gille
Anna Larsson
Ola Jeremiasen

Uppföljning av arbetet med otillåten påverkan

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** lägga rapporten till handlingarna.

Ärendet

På socialnämndens sammanträde i september 2020 beslutade nämnden om en ny inriktning för arbetet med att förebygga och förhindra att barn, ungdomar och unga vuxna begår kriminella handlingar. Inom ramen för inriktningen fick förvaltningen i uppdrag att se över hanteringen av otillåten påverkan av medarbetare och förtroendevalda. Arbetet med otillåten påverkan har bedrivits under det gångna året, vilket beskrivs i ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Socialförvaltningen har de senaste åren arbetat intensivt med att förebygga att hot och våld förekommer i verksamheten. Uppdaterade och implementerade rutiner och checklistor avseende hot och våld finns sedan 2019. Förvaltningen uppmanar kontinuerligt medarbetare och chefer att rapportera alla tillbud och olycksfall i kommunens system för tillbud och skaderapportering (KIA).

Nedanför redovisas antalet tillbud och skador med typ hot och våld från systemet KIA fram till och med den 7 september 2021.

	2017	2018	2019	2020	20210907
Socialförvaltningen	58	44	53	66	24
Avdelning BoU myndighet	6	18	18	26	4
Avdelning BoU insats	20	8	6	6	7
Avdelning vuxen	32	15	27	32	12
Avdelning systemledning	0	3	2	2	1

Vidare har förvaltningen arbetat aktivt med att stärka medarbetarna i hur de skall bemöta risker och agera på ett förebyggande sätt kring hot och våld. Under 2020 genomfördes utbildning i hot och våld med inriktning på förebyggande arbete utifrån ett lågaffektivt bemötande. Förvaltningen har en heldagsutbildning i hot och våld för alla nyanställda inom förvaltningen samt ytterligare träning och övning på respektive arbetsplats utifrån lokala säkerhetsrutiner och förekommande hot och våldssituationer.

I samband med socialnämndens nya inriktning identifierades även otillåten påverkan som ett utvecklingsområde och ett särskilt projekt skapades. Inledningsvis gjordes en omvärldsbevakning inom området otillåten påverkan och utifrån BRÅs kartläggningar och vägledningar samt dialog med ett antal kommuner landade förvaltningen i en strategi för att uppmärksamma och medvetandegöra risk för påverkansförsök i verksamheterna. Förvaltningen genomförde workshops tillsammans med medarbetare från olika verksamheter för att fånga upp ett nuläge och behov av stöd och insatser. Sammantaget har detta resulterat i en utbildningsplan samt en uppdatering av förvaltningens hot och våldsrutin och en komplettering av checklistor kopplat till hot, våld och annan otillåten påverkan. Arbetet har genomförts i samarbete med HR samt säkerhetsavdelningen på kommunledningskontoret.

Som ett led i utbildningsplanen deltog samtliga chefer i förvaltningen under våren 2021 i en halvdagsutbildning med fokus på otillåten påverkan. Bland annat hade förvaltningen besök av Brottsförebyggande rådet (BRÅ) som pratade om vad otillåten påverkan innebär och hur det kan ta sig uttryck. Från Göteborgs stad kom även trygghetschef Lisa Pedersen och berättade om hur Göteborg har arbetat med frågan i Angered.

En av de viktigaste åtgärderna för att motverka otillåten påverkan är att prata om det tillsammans på arbetsplatsen. Att skapa en kultur och ett samtalsklimat där medarbetare kan sätta ord på händelser med otillåten påverkan. Att regelbundet diskutera incidenter på enheterna och skapa forum för kollegialt lärande avseende otillåten påverkan. Med detta som utgångspunkt genomfördes en workshop där enheten Fenix, sociala insatsgruppen och avhopparverksamheten deltog i ett första steg.

Denna workshop har nu vidareutvecklats och resulterat i ett workshopupplägg/APT-material i tre moduler för alla chefer i förvaltningen att utgå ifrån tillsammans med sina

arbetsgrupper. Syftet är att skapa en ökad medvetenhet om vad otillåten påverkan är och vad vi tillsammans kan göra för att förebygga och motverka effekterna av hot, våld och annan otillåten påverkan. Målet är att medarbetare ska känna till och känna sig trygg med hur vi hanterar situationer som uppstår samt vilka rutiner och checklistor som finns.

Dessa tre moduler har och kommer att kommuniceras till medarbetare via chefer, för att säkerställa att medarbetare får kunskap och ökad trygghet i hur de kan hantera hot, våld och annan otillåten påverkan i olika situationer. Genom en pågående dialog, ett systematiskt arbetsmiljöarbete och ett fortsatt lärande inom förvaltningen fångas ytterligare behov av stöd och/eller insatser.

I syfte att bättre kunna följa påverkansförsök i tillbudsrapporteringen genomförs en pilot i mindre skala under hösten 2021. Piloten handlar om att hitta sätt för att bättre kunna urskilja och följa upp påverkansförsök i statistiken och beräknas vara klar under november månad. Därefter kommer instruktioner för tillbudsrapportering av otillåten påverkan i KIA att läggas in i den förvaltningsövergripande rutinen.

Säkerhetsavdelningen planerar även en utbildningsinsats för förtroendevalda gällande otillåten påverkan och mer specifikt hot och trakasserier i sociala medier.

Inom kort kommer även den digitala introduktionen för alla nya medarbetare i förvaltningen att kompletteras utifrån otillåten påverkan.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 2021-10-08

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör